

Se sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Infrastrukturdepartementet

Ert datum
2019-08-30

Er beteckning
I2019/02319/D

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV LEDS JUR Halszka Onoszko
08-788 79 75, halszka.onoszko@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Remissyttrande över promemorian Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation

Försvarsmakten har följande synpunkter på förslagen och bedömningarna i promemorian.

Allmänt

Försvarsmakten vill inledningsvis peka på att det följer redan av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) att den nationella säkerheten är varje medlemsstats eget ansvar (artikel 4.2). Det framgår dessutom uttryckligen av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (direktivet) att direktivet inte påverkar de åtgärder som medlemsstater vidtagit för ändamål som rör allmän ordning och säkerhet samt försvar (artikel 1.3). Nationell säkerhet omfattas således inte av direktivets bestämmelser, och detta måste vara tydligt i det svenska genomförandet. Det är vidare av största vikt att genomförandet inte medför att direktivets tillämpningsområde utsträcks, i vart fall inte när det kommer till frågor om nationell säkerhet.

Försvarsmakten vill också peka på att resultatet av de nu aktuella förslagen är något svåröverskådligt på grund av att förslagen inte tar hänsyn till andra aktuella förslag till författningsändringar i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Försvarsmakten vill i sammanhanget förtydliga att detta remissvar enbart avser de förslag och bedömningar som föranleds av genomförandet av direktivet samt de förslag från Post- och telestyrelsen (PTS) som behandlas i promemorian. Försvarsmakten vidhåller de synpunkter som myndigheten lämnat i andra lagstiftningsärenden, framför allt över betänkandet Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92) och promemorian Kompletterande förslag till betänkandet

(HON)

Postadress
Försvarsmakten
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se

Frekvenser i samhällets tjänst (Regeringskansliets ärenden N2019/00192/D och I2019/00075/D). När det således gäller t.ex. Försvarsmaktens syn på tilldelning av spektrum och myndighetens uppfattning om hur 3 kap. 3 § lagen om elektronisk kommunikation bör utformas hänvisas till Försvarsmaktens yttranden i ovan nämnda lagstiftningsärenden.

Särskilt om den föreslagna nya lagen om elektronisk kommunikation

1. 1 kap. 1 §

Som redan pekats på omfattar direktivet inte den nationella säkerheten (artikel 4.2 i EU-fördraget och artikel 1.3 i direktivet). Detta återspeglas emellertid inte fullt ut i den föreslagna nya lagen om elektronisk kommunikation. Visserligen föreslås att det av 1 kap. 1 § ska framgå att vid lagens tillämpning ska särskilt elektroniska kommunikationers betydelse för yttrandefrihet och informationsfrihet samt för allmän säkerhet, totalförsvaret och Sveriges säkerhet i övrigt beaktas. Någon ledning i hur dessa hänsyn ska beaktas ges dock inte i promemorian. Det är Försvarsmaktens uppfattning att den föreslagna nya lagen om elektronisk kommunikation måste kompletteras med bestämmelser av innebörden att nationell säkerhet inte omfattas av lagen eller i vart fall delar av den. Det kan ske genom att det i, eller i anslutning till, den föreslagna 1 kap. 1 § anges att bestämmelserna i lagen – alla eller i vart fall de som genomför direktivet – ska eller får frångås om det är nödvändigt för den allmänna säkerheten, totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt.

2. 5 kap. 45 § och övriga bestämmelser om tillträde

Försvarsmakten tillstyrker förslaget i 5 kap. 45 § att en operatörs begäran om tillträde till fysisk infrastruktur för att montera trådlösa accesspunkter med kort räckvidd ska kunna avslås med hänsyn till risk för skada för allmän säkerhet, totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt. Försvarsmakten föreslår att paragrafen kompletteras med en skyldighet för den som ska pröva begäran om tillträde att vid behov höra Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Säkerhetspolisen samt att dessa myndigheter ska kunna överklaga sådana beslut som går emot de allmänna intressen som dessa bevakar. Försvarsmakten tillstyrker också att regeringen i föreskrifter ska undanta vissa myndigheter från skyldigheten att medge tillträde. Försvarsmakten är en sådan myndighet som bör undantas då myndighetens infrastruktur inte lämpar sig för tillträde av nu aktuellt slag. Detsamma gäller för de andra myndigheter som nämns i promemorian (s. 168). Därutöver bör i vart fall Försvarets radioanstalt (FRA) undantas.

I den nya lagen om elektronisk kommunikation föreslås ytterligare bestämmelser om tillträde, t.ex. i 5 kap. 16, 18 och 30–36 §§. Bestämmelserna är föranledda av direktivet. De är dessutom av sådan karaktär att tillträde, i likhet med tillträde enligt 5 kap. 45 §, bör kunna avslås med hänsyn till risk för skada för allmän säkerhet, totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt. Detta framgår dock inte av den föreslagna nya lagen. Försvarsmakten anser därför att de nu aktuella bestämmelserna bör kompletteras i det hänseendet, i vart fall om den föreslagna

1 kap. 1 § inte ändras i enlighet med Försvarmaktens förslag ovan. Försvarmakten anser vidare att det även i dessa fall bör finnas en skyldighet för den som ska pröva begäran om tillträde att vid behov höra Försvarmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Säkerhetspolisen samt att dessa myndigheter ska kunna överklaga sådana beslut som går emot de allmänna intressen som dessa bevakar.

3. 8 kap. 2 och 6 §§

I det föreslagna 8 kap. finns bestämmelser om säkerhet, behandling av trafikuppgifter och integritetsskydd. I kapitlets 2 §, som står under rubriken "Förhållande till annan reglering", förtydligas förhållandet mellan bestämmelserna i den föreslagna nya lagen om elektronisk kommunikation och viss dataskyddsreglering. Vidare regleras förhållandet mellan vissa bestämmelser i den föreslagna nya lagen och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Förhållandet till säkerhetsskyddslagen (2018:585) förtydligas emellertid inte, vare sig i paragrafen eller i författningskommentaren till paragrafen. Det är viktigt att det inte råder någon tvekan kring att säkerhetsskyddslagens krav i förekommande fall också gäller. Detta bör förtydligas, förslagsvis genom ett tillägg i författningskommentaren och genom att rubriken före 8 kap. 2 § ändras så att det av den framgår att paragrafen reglerar förhållandet till *viss* annan reglering.

Trots vad som sagts ovan om att kraven enligt såväl säkerhetsskyddslagen som den nya lagen om elektronisk kommunikation gäller bör de föreslagna reglerna om incidentrapportering i 8 kap. 6 § ändras så att sådana incidenter som ska rapporteras enligt säkerhetsskyddslagen inte också ska incidentrapporteras enligt den nya lagen. Sådana incidentrapporter kommer med nödvändighet innehålla känsliga uppgifter. Det är därför lämpligare att de rapporteras endast en gång, i enlighet med säkerhetsskyddslagstiftningen.

4. 10 kap. 13 §

Försvarmakten tillstyrker att det i förordning bör föreskrivas att tillsynsmyndigheten vid sådan tvistelösning som föreslås i 10 kap. 13 § ska höra Försvarmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Säkerhetspolisen. Försvarmakten bör dock höras inte bara i frågor som rör totalförsvaret utan även i frågor som rör Sveriges säkerhet i övrigt. Försvarmakten anser vidare att det bör regleras att Försvarmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Säkerhetspolisen ska kunna överklaga sådana beslut som går emot de allmänna intressen som dessa bevakar.

5. 14 kap. 2 §

Som redan framgått anser Försvarmakten att Försvarmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Säkerhetspolisen ska kunna överklaga sådana beslut som går emot de allmänna intressen som dessa bevakar. Detta kan förslagsvis regleras i den föreslagna 14 kap. 2 §.

Övrigt

Enligt promemorian bör det regleras i förordning att PTS varje år ska utföra en geografisk kartläggning av räckvidden för elektroniska kommunikationsnät som kan erbjuda bredband och fortsätta publicera verktyget Bredbandskartan (s. 381). Försvarsmakten vill i sammanhanget peka på att publiceringen inte bör omfatta uppgifter som är föremål för sekretess och framhålla att det inte går att utesluta att samlad information över elektroniska kommunikationsnät kan omfattas av sekretess enligt t.ex. 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen.

Försvarsmakten nämns inte i promemorians konsekvensutredning. Försvarsmakten bedömer att den föreslagna samrådsskyldigheten och bevakandet av vissa intressen kan kräva ökade resurser, som kan medföra ökade kostnader för myndigheten.

Försvarsmakten har i övrigt inget att erinra mot förslagen.

– o0o –

I beredningen av detta ärende har deltagit örlogskapten Per Nordlöf, kommandörkapten Leif Östgaard, it-säkerhetsstrateg Jan Wünsche och tillförordnad sektionschef Johanna Alterman.

Detta yttrande har beslutats av chefsjurist Carin Bratt. I den slutliga handläggningen har som föredragande deltagit försvarsjurist Halszka Onoszko.

Carin Bratt

Halszka Onoszko

Sändlista

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se och
i.d.remiss@regeringskansliet.se

För kännedom

Försvarsdepartementet

fo.registrator@regeringskansliet.se

LEDS STAB Samo

LEDS CIO

LEDS JUR

PROD RPE

MUST SÄKK